Quickscan Natuurwetgeving

Locatie: Rijnsburgerweg 8 te Voorhout

Gegevens opdrachtgever
De heer P. Langeveld
Rijnsburgerweg 8
2215 RA VOORHOUT

Contactpersoon:
De heer P. Langeveld

Contactpersonen CSO
De heer ing. H.T. Scheeringa
De heer ir. L.A. Sluiter

Projectnummer: 14M1072
Versiedatum: 30 maart 2015
Status: Definitief

CSO Adviesbureau voor Milieu-Ondezoek B.V.

Hoofdkantoor
Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik
Tel.: 030 – 659 43 21
Fax: 030 – 657 17 92

Regiokantoor Noord (CSO-Milfac)
Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden
Tel.: 058 – 284 75 40
Fax: 058 – 213 31 14

Regiokantoor Oost
Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer
Tel. 0570 – 50 41 80
Fax 0570 – 50 41 90

Regiokantoor Zuid
Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht
Tel.: 043 – 352 39 50
Fax: 043 – 352 39 70

Internet
www.cso.nl

Autorisatie
Opgesteld door:
De heer ing. H.T. Scheeringa
Adviseur Flora en fauna

Handtekening

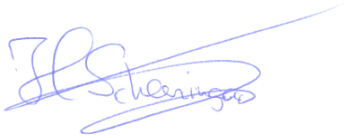

Akkoord bevonden door:
De heer ir. L.A. Sluiter
Projectleider Flora en fauna

Handtekening

Projectnummer: 14M1072
Versiedatum: 27 juni 2014

Contactgegevens:
De heer L. Sluiter MSc.
Telefoon: 06-22770988
E-mail: LSluiter@Lievensecso.com

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 1

2. PLANGEBIED 2

2.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN 3
2.2 PLANONTWIKKELING EN GEPLANDE INGREPEN 3

3. ONDERZOEKSOPZET 4

3.1 LITERATUURONDERZOEK 4
3.2 VELDBEZOEK 4

4. RESULTATEN 5

4.1 RESULTATEN FLORA 5
4.2 RESULTATEN FAUNA 6

5. CONCLUSIE 7

5.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN 8
5.2 ADVIES 8

Bijlagen

1. **Stroomschema**
2. **Wetgeving**
3. **Literatuur**
4. **Kaart regionale ligging**
5. **Foto's van het plangebied**
6. **Resultaten literatuuronderzoek**

1. Inleiding

In opdracht van de heer P. Langeveld heeft CSO Adviesbureau een quick-scan Natuurwetgeving uitgevoerd voor het plangebied aan de Rijnsburgerweg 8 te Voorhout (gemeente Teylingen).

Aanleiding voor de quick-scan is de planontwikkeling op het plangebied, te weten: sloop bestaande opstallen en plegen van nieuwbouw. De quick-scan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Flora- en faunawet (zie stroomschema in bijlage 1).

Het doel van de quick-scan is om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek een inschatting te maken of:

- beschermde flora- en faunasoorten op het plangebied en directe omgeving voorkomen;
- de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde flora- en fauna-soorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortbescherming conform de Flora- en faunawet;
- een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde flora- en faunasoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- de planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (zoals: Natura 2000-gebied, Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en beschermd Natuurmonument) en/of daarbij sprake is van de noodzaak voor het uitvoeren van een apart onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet en/of de EHS (gebiedsbescherming/externe werking).

De voorliggende quick-scan leent zich niet voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag bij het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) voor de geplande planontwikkeling. Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten, volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd bij het Ministerie EL&I. Voor de procedure/werking van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar het stroomschema in bijlage 1.

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V. is door Eerland Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van CSO voor de flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is CSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en onderschrijft hiermee de gedragscode van het NGB, waarin is vastgelegd op welke wijze leden deskundig, verantwoord, respectvol en integer adviseren op het gebied van natuur en landschap.

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quick-scan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

2. Plangebied

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 1 hectare en is gelegen aan de Rijnsburgerweg 8 te Voorhout. De locatie is gelegen aan de westzijde van de bebouwde kom van Voorhout. Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 4. Ter plaatse van het plangebied bevindt zich een boerderij (gebouwd in 1936) met diverse stallen, mestplaats, hooiberg en schuren (zie figuur 1). De boerderij en stallen zijn nog actief in gebruik. Op het noordelijke terreindeel bevinden zich aan de oostzijde twee paardenbakken en aan de westzijde een akkerland (uien). Langs de oostzijde van het plangebied is een weggetje met eiken gesitueerd. Op het plangebied bevinden zich, behoudens de voortuin (o.a. gekandaleerde esdoorns) en aan de oostzijde van de boerderij, geen bomen of struiken.

Figuur 1 Ligging gebouwen en verhardingen (grijs gearceerd)

Ter plaatse van het plangebied bevindt zich geen oppervlaktewater. Wel zijn aan de noord- en westzijde op de perceelsgrenzen van het plangebied watergangen (diepte circa 0,2 tot 0,5 meter) gelegen, waarvan beide oevers goed worden onderhouden. De kleine watergang aan de westzijde was nauwelijks watervoerend.

Enkele foto's van het plangebied en directe omgeving zijn opgenomen in bijlage 5.

2.1 Beschermde natuurgebieden

Het plangebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebied (Vogel- of Habitatrichtlijngebieden), beschermd Natuurmonument) en/of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wel zijn EHS-gebieden aanwezig in de directe omgeving van het plangebied (zie onderstaande figuur 1).

Figuur 2 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van EHS (groen)

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling (bron: opdrachtgever) bestaat uit:

1. het slopen van de huidige opstallen;
2. het realiseren van nieuwe woningen en herinrichting van het plangebied.

Voor een overzicht van de planontwikkeling zie onderstaande figuur 3.

Figuur 3 Planschets

3. Onderzoeksopzet

3.1 Literatuuronderzoek

Vooraf is een literatuuronderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde flora- en faunasoorten op het plangebied en directe omgeving. Hierbij is ondermeer informatie gebruikt uit landelijke en provinciale verspreidingsatlassen en overige literatuur, internet en indien beschikbaar andere onderzoeken en gegevens (zie bijlage 3). Hiernaast is contact opgenomen met de gemeente Teylingen (de heer Van Vliet) over het voorkomen van natuurwaarden in het plangebied en directe omgeving. Door de gemeente is aangegeven dat ze geen ecoloog in dienst hebben en ook geen gegevens hebben over voorkomende natuurwaarden.

3.2 Veldbezoek

Op 19 mei 2014 is door de heer ing. H.T. (Hans) Scheeringa van CSO een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving, waarbij de mogelijke geschiktheid en aanwezigheid ten aanzien van het voorkomen van beschermde flora- en faunasoorten is beoordeeld. Tevens zijn de terreinkenmerken en beheer van het plangebied en directe omgeving meegenomen.

4. Resultaten

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten. De wet bepaalt dat geen schade aan beschermde planten en dieren mag worden toegebracht, tenzij uitdrukkelijk toestemming is verleend (het "nee, tenzij" beginsel). Daarnaast erkent de wet dat alle dieren van onvervangbare waarde zijn en daarom geldt de zorgplicht (zie bijlage 2). De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving. Gesteld wordt dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen en een aantal (meest zeldzame) planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd zijn. In de praktijk en bij een planontwikkeling zijn bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk. Hiermee heeft de Flora- en faunawet de nodige consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie bijlage 1).

In de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes:

- tabel 1 (algemene soorten);
- tabel 2 (overige soorten);
- tabel 3 (strikt beschermde soorten) en vogels.

Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De algemene zorgplicht (zie bijlage 2) is echter in alle gevallen van toepassing. Van belang voor de quick-scan zijn met name de tabel 2 en 3 soorten en vogels, aangezien deze in principe ontheffingsplichtig zijn. Voor een overzicht van de resultaten van het literatuuronderzoek naar flora- en faunasoorten (tabel 2 en 3 soorten) zie bijlage 6.
Op basis van een check via www.waarneming.nl, www.ravon.nl, zoogdierenatlas (www.zoogdieratlas.nl) en verspreidingsatlassen wordt een eerste indicatie verkregen van de verspreiding van soorten binnen het onderzoeksgebied.

4.1 Resultaten flora

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied en directe omgeving geen wettelijk beschermde plantensoorten conform de Flora- en faunawet aangetroffen. Gezien het terreintype (erf, agrarisch), gebruik (verharding, paardenbak) en het beheer (intensief maaien/bemesten) worden dergelijke soorten niet verwacht.

4.2 Resultaten fauna

Voor de verschillende soortgroepen zijn de verspreidingsgegevens bestudeerd. Deze verspreidingsgegevens hebben veelal betrekking op uurhokniveau (gebied van 5 x 5 kilometer). Het plangebied beslaat een klein deel van dit uurhok en een deel van de in het uurhok aanwezige diersoorten zullen derhalve niet in het plangebied voorkomen (zie bijlage 6 voor een overzicht van de verzamelde gegevens).

De verspreidingsgegevens van **grondgebonden zoogdieren** www.zoogdierenatlas.nl) geven aan dat in de regio van het plangebied grondgebonden zoogdieren kunnen worden aangetroffen. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten (tabel 1 soorten), hiervoor geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Van de mogelijk voorkomende soorten is de noordse woelmuis echter strikter beschermd conform de Flora- en faunawet (tabel 3 soort). Het voorkomen van de noordse woelmuis wordt wegens het ontbreken van geschikt habitat op het plangebied uitgesloten.

De verspreidingsgegevens van **vleermuizen** (Limpens, 2009) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd volgens de Flora- en faunawet (tabel 3 soorten). De in de regio voorkomende vleermuizen zijn: baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. De aanwezige bebouwing is op enkele plaatsen in potentie geschikt als verblijfplaats vanwege enkele invliegopeningen zoals kieren en naden bij onder andere daken. Naast mogelijke verblijfplaatsen is het aannemelijk dat vleermuizen het plangebied gebruiken als foerageergebied.

De verspreidingsgegevens van **amfibieën en reptielen** (RAVON, 2007) geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse amfibieënsoorten en reptielen aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten (tabel 1 soorten) zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker, waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Van de mogelijk voorkomende soorten is de rugstreeppad echter strikter beschermd conform de Flora- en faunawet (tabel 3 soort). Het voorkomen van de rugstreeppad kan niet volledig worden uitgesloten, gezien de aanwezigheid van zandige grond rondom het erf en op de akker. Zandige grond is geschikt habitat voor de desbetreffende soort als voortplanting- en (winter) rustlocatie.

De verspreidingsgegevens van **vissen** (RAVON, 2007) geven aan dat in de regio van het plangebied diverse vissoorten kunnen voorkomen. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten (tabel 1 soorten), hiervoor geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de kleine modderkruiper en bittervoorn echter strikter beschermd conform de Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten). Het is mogelijk dat genoemde soorten voorkomen in de watergangen op de perceelsgrenzen van het plangebied. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de watergangen gehandhaafd blijven tijdens de planontwikkeling, zodat geen nader onderzoek nodig is naar het voorkomen van beschermde vissen.

De verspreidingsgegevens van **libellen, dagvlinders en overige ongewervelden** geven aan dat geen beschermde soorten in de regio van het plangebied voorkomen (Klaas-Douwe, 2002, Bos, 2006; http://www.naturalis.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn diverse **vogelsoorten** waargenomen (onder andere houtduif, boerenzwaluw, zwarte kraai, merel en ekster). Er zijn geen nesten en/of sporen van jaarrond beschermde functie van vogels waargenomen. Voorbeelden hiervoor zijn uilenballen, nesten van boerenzwaluwen of rustplaatsen voor huismussen die jaarrond gebruik maken van dezelfde locaties.

5. Conclusie

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek, de overige verzamelde gegevens en de bevindingen tijdens het veldbezoek wordt op basis van de quick-scan en de planontwikkeling het onderstaande geconcludeerd.

Flora
Binnen het plangebied en directe omgeving zijn geen ontheffingsplichtige plantensoorten geregistreerd of aangetroffen. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat deze zullen worden aangetroffen. Nader onderzoek naar het voorkomen van ontheffingsplichtige florasoorten wordt niet noodzakelijk geacht.

Fauna
De zwaarder beschermde soorten (tabel 2 & 3 soorten) die volgens het literatuuronderzoek en/of veldbezoek mogelijk ter plaatse van het plangebied voorkomen zijn:
1. vleermuizen;
2. rugstreeppad;
3. vogels.

Ad. 1 Vleermuizen
Het is mogelijk dat het plangebied en directe omgeving gebruikt wordt door vleermuizen als foerageergebied. Het verdwijnen van open plaatsen en bebouwing zal mogelijk tijdelijk een negatief effect hebben op de aanwezigheid van de vleermuizen, echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de nabij omgeving. De aanwezige bebouwing op het plangebied is in potentie (op enkele plaatsen) geschikt als verblijfplaats vanwege invliegopeningen naar geschikte ruimtes en kieren en naden. Derhalve is een nader onderzoek naar vleermuizen (conform het vleermuizenprotocol 2013) nodig, om vast te stellen of het plangebied vleermuisverblijfpaatsen herbergt (kraam, zomer- en of paarverblijfplaatsen).

Dit betekend dat er gedurende het jaar 2015 een vijftal bezoeken moeten worden gebracht verspreid in de periode april tot en met september. Opgemerkt wordt dat het van belang is om reeds in april te starten met het nader onderzoek. Wordt te laat begonnen dan bestaat het ‘risico’ dat één of meerdere inspecties pas vanaf april 2016 kunnen plaats vinden en treed er wellicht ongewenste vertraging op.

Ad. 2 Rugstreeppad
Het plangebied biedt in potentie geschikt habitat voor de rugstreeppad als voorplantings en (winter)rustlocatie. Een nader onderzoek is nodig naar het voorkomen van de rugstreeppad om te onderzoeken of en zo ja welke functies het plangebied heeft voor deze soort.

Dit betekend dat er minimaal drie veldbezoeken moeten plaats vinden in de periode april tot en met juli. Zover als mogelijk worden deze onderzoeken gecombineerd met de vleermuisonderzoeken. Als er rugstreeppadden worden aangetroffen wordt aangenomen dat het terrein ook wordt gebruikt als vaste (winter) rustlocatie en is verder onderzoek niet nodig. Blijkt uit het nader onderzoek dat het plangebied geen functie heeft als voortplantingslocatie, maar zijn er gegronde redenen om aan te nemen dat het gebied wel geschikt is en gebruikt wordt als (winter) rustlocatie dan zal een vervolgonderzoek nodig zijn, dat bestaat uit 5 extra veldbezoeken. De voorgestelde onderzoekmethode zijn gebaseerd op de soortenstandaard van de rugstreeppad.

Ad. 3 Vogels
Het plangebied biedt mogelijkheden voor broed- en standvogels. Eventueel in gebruik zijnde broedlocaties/-nesten van vogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd (ontheffing is niet mogelijk). Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de Flora- en faunawet geen standaardperiode aangehouden, wel kan

globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 juli. Buiten het broedseizoen zijn nesten doorgaans niet beschermd, behalve als het jaarrond beschermde nesten/leefgebieden betreft, welke niet zijn vastgesteld. In 2014 zijn geen nesten of functies aangetroffen van vogels die jaarrond gebruik maken van het plangebied (bijvoorbeeld huismussen) of nesten van vogels die vallen onder de zogenoemde categorie 5 lijst (bijvoorbeeld boerenzwaluwen). Tijdens het nader onderzoek naar de rugstreeppad en verblijflpaatsen van vleermuizen zal in het jaar 2015 (en evt. opvolgende jaren) ook naar het voorkomen van vogels gekeken worden. Als wordt vastgesteld dat jaarrond beschermde functie of nesten van vogels op het plangebied aanwezig zijn in 2015 (vogels van categorie 1 t/m 5), zal een nader onderzoek worden gestart naar de desbetreffende soort.

5.1 Beschermde natuurgebieden

Het plangebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebied (Vogel- of Habitatrichtlijngebieden), beschermd Natuurmonument) en/of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wel zijn EHS-gebieden aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Een verder onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (voortoets) en Ecologische Hoofdstructuur (nee-tenzij toetsing) wordt gezien de aard van de ingreep niet zinvol geacht.

5.2 Advies

De te verwijderen bomen, struiken en opstallen vergen controle op in gebruik zijnde schuil- en broedplaatsen van vogels. Geadviseerd wordt verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen (meestal tussen 15 maart en 15 juli) uit te laten voeren.

Geadviseerd wordt tijdens de uitvoeringsfase zoveel mogelijk te voorkomen dat er geschikt habitat ontstaat voor de rugstreeppad (zand zonder vegetatie met ondiepe plassen, en dergelijke).

Geadviseerd wordt het nader onderzoek naar vleermuizen en de rugstreeppad zoveel mogelijk te combineren, waarbij het van belang is eind uiterlijk eind april/begin mei te starten, omdat anders het ‘risico’ bestaat dat één of meerdere onderzoeken pas vanaf april 2016 kunnen plaats vinden.

Komt uit het nader onderzoeken naar voren dat het plangebied over vleermuisverblijfplaatsen beschikt of worden er rugstreeppad aangetroffen of andere strikt beschermde soorten (tabel 3), dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de Omgevingsdienst in het kader van de Flora en fauna-wet (zie ook bijlage 1 Stroomschema).

Bijlage 1: Stroomschema

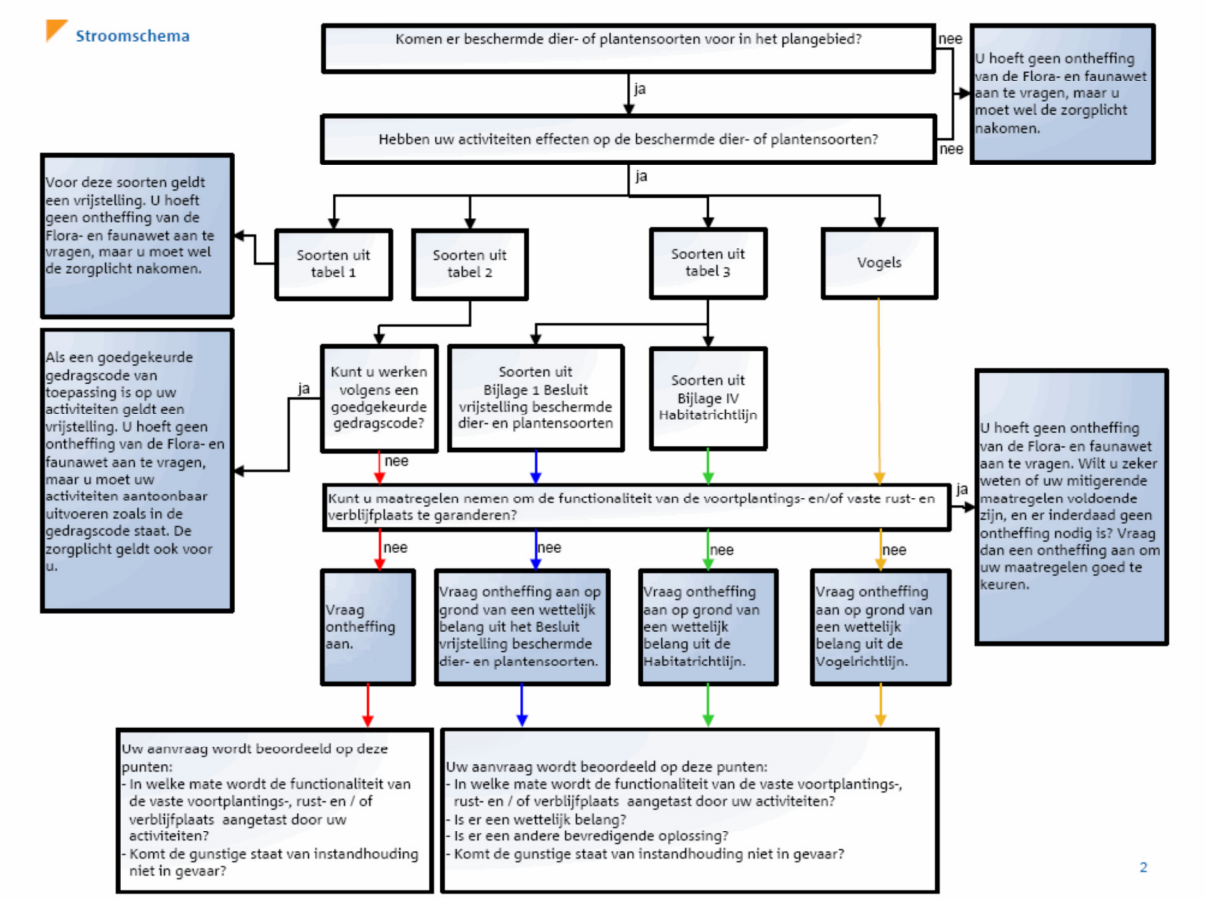

Bijlage 2: Wetgeving

Flora- en faunawet
Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregelgeving en is gericht op soortbescherming. De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het “nee, tenzij”- beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van flora en fauna slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet kan de nodige consequenties hebben bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora
Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna
Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet (zie ook bijlage 1)
Genoemde bepalingen zijn niet nieuw, vergelijkbare bepalingen waren reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voornemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving.

In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?;
- leidt het realiseren van de planontwikkeling tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet met betrekking tot flora op hun groeiplaats of fauna in hun natuurlijke leefomgeving?;
- kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden? en is een ontheffingsaanvraag, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist?

De ontheffing
Voor de planontwikkeling en realisatie kan het nodig zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten
Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, wel geldt de algemene zorgplicht. In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals mol, konijn, en amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad.

Categorie 2: Overige soorten
Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het Ministerie LE&I goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het bevoegd gezag (Ministerie LE&I) worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’. In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten zoals eekhoorn en steenmarter.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB
Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:
1. er is sprake van een bij de wet genoemd belang? (dit betreft een limitatieve lijst van andere gespecificeerde belangen);
2. er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep?;
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Algemene zorgplicht, artikel 2 Flora- en faunawet:
Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor alle (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:
1. dergelijk handelen achterwege te laten, waar dit in redelijkheid kan worden gevergd;
2. danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuwe biotoop en/of biotopen bijvoorbeeld in de vorm van groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten erop zoveel mogelijk te beperken.

De zorgplicht heeft tevens betrekking op de ontheffingsplicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Dit houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, het wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het *voortplantingsseizoen te ontzien*, of vóórdat werkzaamheden starten *dieren te verjagen of weg te vangen* (en elders uit te zetten) en om te voorkomen dat natuurschade in het kader van artikel 9 tot en met 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden. Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foerageergebieden van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen: horsten, nesten of kolonieplaatsen die het hele jaar gebruikt worden. Hieronder vallen ook leef- en/of foerageergebieden van zeer plaats getrouwe vogelsoorten, zoals uilen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van gebieden en de hieraan gekoppelde soorten op basis van de van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. De uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn moet leiden tot een ecologisch netwerk in de Europese Unie, Natura 2000 genaamd. Zowel de Habitat- als Vogelrichtlijn schrijven het instellen van speciale beschermingszones (SBZ's) voor. De lidstaten die de Vogel- en Habitatrichtlijn uitvoeren moeten de speciale beschermingszones aanmelden, de richtlijnen in nationaal recht omzetten, de gebieden beschermen, de juiste beheersmaatregelen treffen en de ontwikkeling van de kwaliteit van de aangewezen speciale beschermingszones monitoren. Voor de Vogelrichtlijn houdt de aanmelding bij de EU tegelijk ook de aanwijzing van die gebieden in. Bij de Habitatrichtlijn meldt een lidstaat de gebieden aan, die vervolgens door de EU worden aangewezen. De voorstellen voor aanwijzing van SBZ's door de lidstaten worden wetenschappelijk getoetst door expert-groepen onder voorzitterschap van de EU voor de diverse biogeografische zones van de Europese Unie. Nederland valt onder de Atlantische regio. De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd.

De Natuurbeschermingswet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied voor handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking. Op basis van de huidige Natuurbeschermingswet geldt een vergunningplicht voor activiteiten die in en om Natura 2000-gebieden de beschermde natuurwaarden kunnen verstoren. Deze vergunning wordt gebaseerd op een toetsing voordat een planontwikkeling wordt uitgevoerd in of nabij een Natura 2000-gebied. In geval mogelijk sprake is van significante effecten op een Natura 2000-gebied van de voorgenomen activiteit(en) dient, na overleg met bevoegd gezag, als eerste een voortoets te worden uitgevoerd.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De EHS is een Nederlands netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in 2018 gereed moet zijn. In de EHS liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer.

De Nederlandse EHS moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Herbegrenzing EHS
De Nota Ruimte noemt twee situaties waarin herbegrenzing van de EHS kan plaatsvinden. De eerste situatie betreft de herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Indien bij een ingreep niet voldaan wordt aan de voorwaarden van het 'nee, tenzij'-regime kan mogelijk deze vorm van herbegrenzen toegepast worden. Herbegrenzing om andere dan ecologische redenen is van toepassing indien provincies met behoud van de oorspronkelijke kwantitatieve en kwalitatieve ambitie de begrenzing van de EHS wensen aan te passen om een (kleinschalige) ruimtelijke ingreep mogelijk te maken. Hiervoor gelden strikte voorwaarden, zo moet de herbegrenzing leiden tot een versterking van de EHS in het betreffende gebied. Wordt aan deze voorwaarden niet voldaan dan is het plan niet aanvaardbaar in die vorm. De tweede situatie betreft het herbegrenzen van de EHS om ecologische redenen (om de samenhang te verbeteren of de EHS duurzaam in te passen). Herbegrenzen om ecologische redenen is een bevoegdheid van de provincie en dient te gebeuren met behoud van de oorspronkelijke ambitie van de EHS.

EHS-saldobenadering
In die gevallen waarbij het instrument EHS-saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor de EHS gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op de EHS
Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen netto verlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van de EHS' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden in de EHS primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van de EHS) en landelijk (hele EHS). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.

Boswet

Het doel van de Boswet is het instandhouden van het bosareaal in Nederland, dat wil zeggen: de letterlijke oppervlakte aan bos. De Boswet is van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Boswet' groter dan 1.000 m^2 en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De Boswet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Boswet' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m^2 vallen onder de Boswet, met uitzondering van eenrijig geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentage van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, eenrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstsparren en kweekgoed.

Voor het kappen van bos of bomen die onder de Boswet vallen geldt een meldingsplicht. Deze melding moet doorgaans bij de gemeente minimaal één maand en maximaal één jaar voor uitvoering van de kapwerkzaamheden worden gedaan.

Rode Lijst

Op Rode Lijsten staan de soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan. In Nederland zijn voor een beperkt aantal soortgroepen officiële nationale Rode Lijsten verschenen; officieel wil zeggen dat deze in de Staatscourant zijn gepubliceerd. Soorten komen op een Rode Lijst als zij zeldzaam zijn en achteruitgaan. In 2004 zijn alle bestaande Rode lijsten herzien en zijn tezamen met enkele nieuwe Rode lijsten verschenen in een bijlage bij de Staatscourant (LNV, 2004). Alle soorten van de soortgroepen met officiële Rode Lijsten betreffen ongeveer 2% van het totaal aantal dieren en 31% van het totaal aantal planten in Nederland. Bij paddenstoelen gaat het daarbij alleen om de macrofungi (hogere fungi, de paddenstoelen en zwammen, die tenminste in staat zijn om zich geslachtelijk voort te planten en waarvan de vruchtlichamen groter dan 1 millimeter zijn).
Van dagvlinders, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en paddenstoelen zijn de afgelopen jaren basisrapporten met herziene rode lijsten verschenen. Deze hebben echter nog geen officiële status gekregen. Het opstellen van Rode Lijsten komt voort uit het verdrag van Bern, dat in 1982 door Nederland is geratificeerd. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en die kwetsbaar zijn (artikel 1 en 3).

In artikel 7 van de Flora- en faunawet is vastgelegd dat de overheid lijsten opstelt van dier- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen en die bedreigd zijn. In de nota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' is het opstellen van Rode Lijsten één van de instrumenten voor de soortbescherming. Soorten van een Rode Lijst genieten op basis daarvan nog geen wettelijke bescherming. Wettelijk is wel vastgelegd dat de overheid zich inzet voor de bescherming van deze soorten en dat zij het onderzoek daartoe bevordert. Van provincies, gemeenten en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij hun beleid en beheer rekening houden met de soorten op de Rode Lijsten.

Nesten

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de ‘Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten’.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de ‘Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten’ worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 3: Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S,. Hoekstra, N., Laar, V. van, Smeenk, C., Thijssen, J.B.M., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Klaas-Douwe B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar, e.a., 2002, De Nederlandse Libellen, Odonata, KNNV, Utrecht.

Kranenbarg, J, R.P.J.H. Struijk, E. Brokkelkamp, W. Kuijsten, F. Spikmans & P. Frigge, 2008. Verspreidingsonderzoek vissen 2007. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2008-05.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. (red.), 1997 en 2009, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV, Utrecht.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.

Mostert, K., en J. Willemsen, 1 december 2008. Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008, Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland, Delft.

RAVON, 2007, Ravon no. 27, p. 46-64, Waarnemingenoverzicht 2006, RAVON, Nijmegen.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002, Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998 – 2000. Nederlandse Fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Spikmans, F, A van Diepenbeek & R. Zollinger 2006. Inhaalslag verspreidingsonderzoek amfibieën en reptielen 2004-2005, Stichting RAVON, Nijmegen, 67 p.

Internetbronnen:
www.natuurloket.nl
www.ravon.nl
www.naturalis.nl
www.soortenregister.nl
www.soortenbank.nl
www.minlnv.nl
www.waarneming.nl
www.telmee.nl
www.natuurkalender.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
www.zoogdieratlas.nl
provinciale en gemeentelijke website

Bijlage 4: Kaart regionale ligging

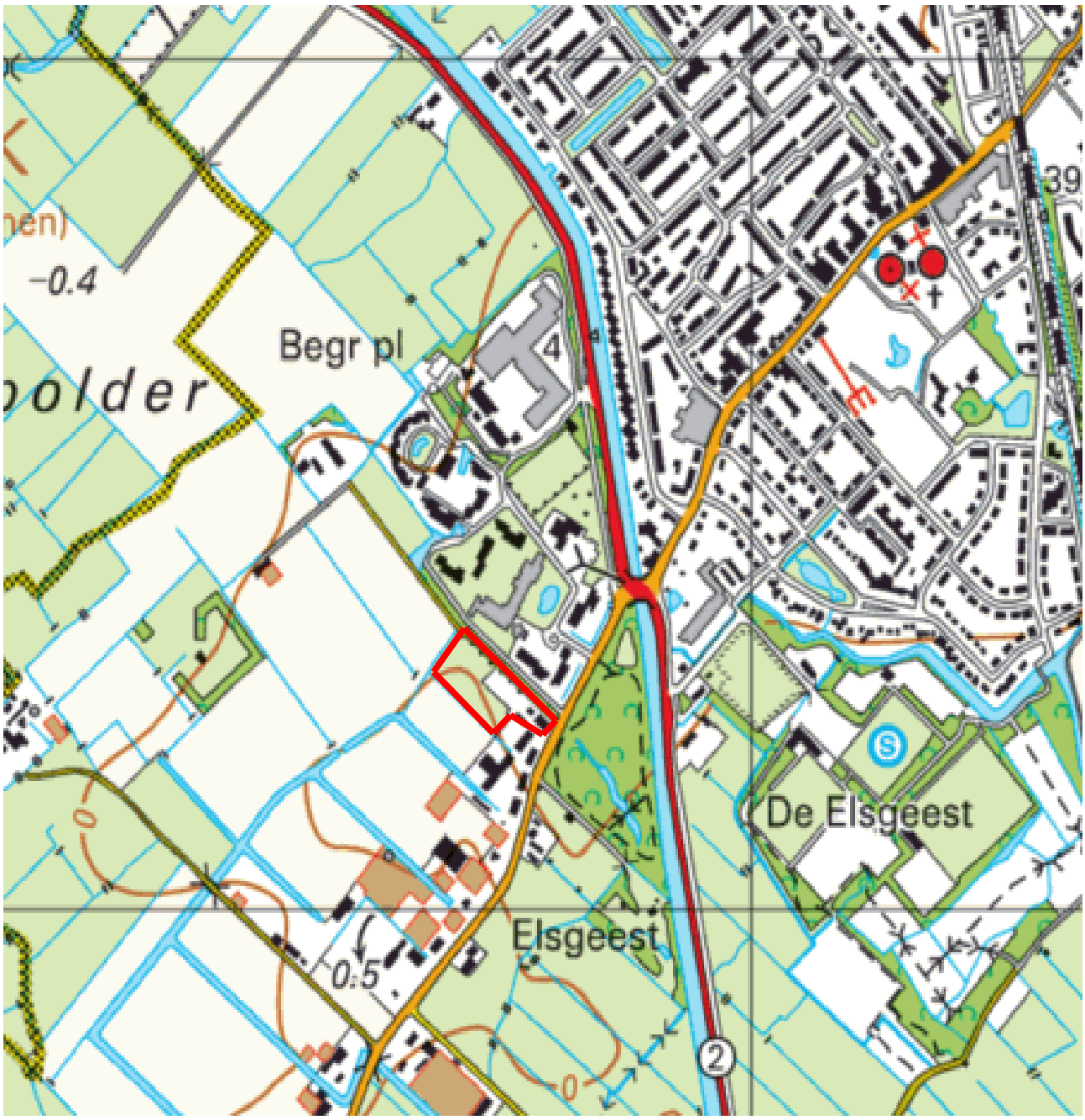

Bijlage 4
Titel: Kaart regionale ligging van het plangebied
Projectcode: 14M1072
Projectnaam: Rijnsburgerweg 8 te Voorhout

CSO Adviesbureau

Bijlage 5: Foto's van het plangebied

Foto 01

Foto 02

Foto 03

Foto 04

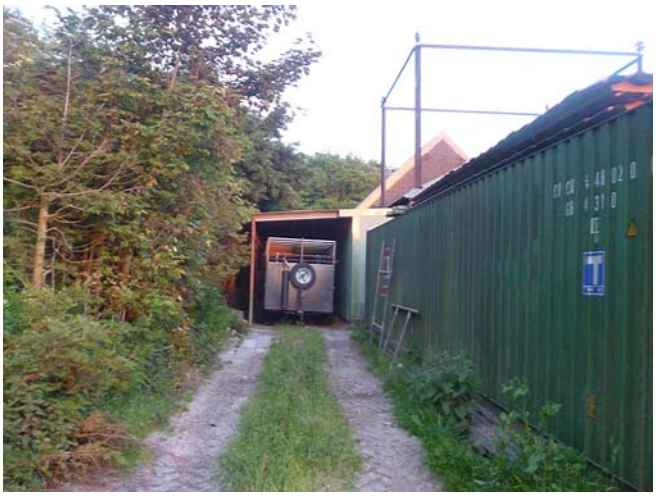

Foto 05

Foto 06

Foto 07

Foto 08

Foto 09

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Bijlage 6: Resultaten literatuuronderzoek

Tabel Zoogdieren

Gegevens strikter beschermde zoogdieren (tabel 2 en 3 soorten) op uurhokniveau (5x5 kilometer). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied. Deze data zijn indicatief. Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Bever	*Castor fiber*		3 bijl IV HR
Boommarter	*Martes martes*		3 bijl 1 AMvB
Das	*Meles meles*		3 bijl 1 AMvB
Eekhoorn	*Sciurus Vulgaris*		2
Eikelmuis	*Eliomys quercinus*		3 bijl 1 AMvB
Grote bosmuis	*Apodemus flavicollis*		2
Hamster	*Cricetus cricetus*		3 bijl 1 AMvB
Hazelmuis	*Muscardinus avellanarius*		3 bijl IV HR
Noordse woelmuis	*Microtus oeconomus*	x	3 bijl IV HR
Otter	*Lutra lutra*		3 bijl IV HR
Steenmarter	*Martes foina*		2
Veldspitsmuis	*Crocidura leucodon*		3 bijl 1 AMvB
Waterspitsmuis	*Neomys fodiens*		3 bijl 1 AMvB

[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.
[2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Vleermuizen

Gegevens vleermuizen (tabel 3) op atlas-blokniveau. Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied. Deze data zijn indicatief. Gegevens zijn onvolledig.			
Bechstein's vleermuis	*Myotis bechsteinii*		3 bijl. IV HR
Bosvleermuis	*Nyctalus leisleri*		3 bijl. IV HR
Brandt's vleermuis	*Myotis brandtii*		3 bijl. IV HR
Franjestaart	*Myotis nattereri*		3 bijl. IV HR
Gewone baardvleermuis	*Myotis mystacinus*	x	3 bijl. IV HR
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	x	3 bijl. IV HR
Gewone grootoorvleermuis	*Plecotus auritus*	x	3 bijl. IV HR
Grote hoefijzerneus	*Rhinolophus ferrumequinum*		3 bijl. IV HR
Grijze grootoorvleermuis	*Plecotus austriacus*		3 bijl. IV HR
Ingekorven vleermuis	*Myotis emarginatus*		3 bijl. IV HR
Kleine dwergvleermuis	*Pipistrellus pygmaeus*		3 bijl. IV HR
Kleine hoefijzerneus	*Rhinolophus hipposideros*		3 bijl. IV HR
Laatvlieger	*Eptesicus serotinus*	x	3 bijl. IV HR
Meervleermuis	*Myotis dasycneme*	x	3 bijl. IV HR
Mopsvleermuis	*Barbastella barbastellus*		3 bijl. IV HR
Rosse vleermuis	*Nyctalus noctula*	x	3 bijl. IV HR
Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus nathusii*	x	3 bijl. IV HR
Tweekleurige vleermuis	*Vespertilio murinus*		3 bijl. IV HR
Vale vleermuis	*Myotis myotis*		3 bijl. IV HR
Watervleermuis	*Myotis daubentonii*	x	3 bijl. IV HR
[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied [2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Tabel Reptielen en Amfibieën

Gegevens strikter beschermde reptielen en amfibieën (tabel 2 en 3 soorten) op uurhokniveau (5x5 kilometer). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied en zijn een indicatie. Gegevens zijn onvolledig.

Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Adder	*Vipera berus*		3 bijl 1 AMvB
Alpenwatersalamander	*Triturus alpestris*		2
Boomkikker	*Hyla arborea*		3 bijl IV HR
Geelbuik vuurpad	*Bombina variegata*		3 bijl IV HR
Gladde slang	*Coronella austriaca*		3 bijl IV HR
Hazelworm	*Anguis fragilis*		3 bijl 1 AMvB
Heikikker	*Rana arvalis*		3 bijl IV HR
Kamsalamander	*Triturus cristatus*		3 bijl IV HR
Knoflookpad	*Pelobates fuscus*		3 bijl IV HR
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*		2
Muurhagedis	*Podarcis muralis*		3 bijl IV HR
Poelkikker	*Rana lessonae*		3 bijl IV HR
Ringslang	*Natrix natrix*		3 bijl 1 AMvB
Rugstreeppad	*Bufo calamita*	x	3 bijl IV
Vinpootsalamander	*Triturus helveticus*		3 bijl 1 AMvB
Vroedmeesterpad	*Alytes obstetricans*		3 bijl IV HR
Vuursalamander	*Salamandra salamandra*		3 bijl 1 AMvB
Zandhagedis	*Lacerta agilis*		3 bijl IV HR

[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.
[2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Vissen

Gegevens strikter beschermde vissen (tabel 2 en 3 soorten) vissen op uurhokniveau (5x5 kilometer). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Beekprik	*Lampetra planeri*		3 bijl. 1 AMvB
Bittervoorn	*Rhodeus cericeus*	x	3 bijl. 1 AMvB
Elrits	*Phoxinus phoxinus*		3 bijl. 1 AMvB
Gestippelde alver	*Alburnoides bipunctatus*		3 bijl. 1 AMvB
Grote modderkruiper	*Misgurnus fossillis*		3 bijl. 1 AMvB
Houting	*Conegonus oxyrrhynchus*		3 bijl. IV HR
Kleine modderkruiper	*Cobitis taenia*	x	2
Meerval	*Silurus glanis*		2
Rivierdonderpad	*Cottus gobio*		2
Rivierprik	*Lampetra fluviatilis*		3 bijl. 1 AMvB
Steur	*Acipenser sturio*		3 bijl. IV HR
[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. [2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Tabel Dagvlinders

Gegevens strikter beschermde dagvlinders (tabel 2 en 3 soorten) op uurhokniveau (5x5 kilometer). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Bruin dikkopje	*Erynnis tages*		3 bijl. 1 AMvB
Donker pimpernelblauwtje	*Maculinea nausithous*		3 bijl. IV HR
Dwergblauwtje	*Cupido minimus*		3 bijl. 1 AMvB
Dwergdikkopje	*Thymelicus acteon*		3 bijl. 1 AMvB
Groot geaderd witje	*Aporia crataegi*		3 bijl. 1 AMvB
Grote IJsvogelvlinder	*Limenitis populi*		3 bijl. 1 AMvB
Grote vuurvlinder	*Lycaena dispar*		3 bijl. IV HR
Heideblauwtje	*Plebejus argus*		3 bijl. 1 AMvB
Iepenpage	*Strymonidia w-album*		3 bijl. 1 AMvB
Kalkgraslanddikkopje	*Spialia sertorius*		3 bijl. 1 AMvB
Keizersmantel	*Argynnis paphia*		3 bijl. 1 AMvB
Klaverblauwtje	*Cyaniris semiargus*		3 bijl. 1 AMvB
Moerasparelmoervlinder	*Brenthis ino*		2
Pimpernelblauwtje	*Maculinea teleius*		3 bijl. IV HR
Puperstreepparelmoervlinder	*Brenthis ino*		3 bijl. 1 AMvB
Rode vuurvlinder	*Palaeochrysophanus*		3 bijl. 1 AMvB
Rode vuurvlinder	*Lycaena hippothoe*		3 bijl. 1 AMvB
Rouwmantel	*Nymphalis antiopa*		3 bijl. 1 AMvB
Tijmblauwtje	*Maculinea arion*		3 bijl. IV HR
Tweekleurig hooibeestje	*Coenonympha arcania*		3 bijl. 1 AMvB
Vals Heideblauwtje	*Plebeius idas*		2
Veenbesparelmoervlinder	*Bolaria aquilonais*		3 bijl. 1 AMvB
Veenhooibeestje	*Coenonympha tullia*		3 bijl. 1 AMvB
Zilverstreephooibeestje	*Coenonympha hero*		3 bijl. IV HR

[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.
[2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Libellen

Gegevens strikter beschermde libellen (tabel 2 en 3 soorten) op uurhokniveau (5x5 kilometer). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Bronslibel	*Oxygastra curtisii*		3 bijl 1 AMvB
Gaffellibel	*Ophiogomphus cicilia*		3 bijl 1 AMvB
Gevlekte witsnuitlibel	*Leucorrhinia pectoralis*		3 bijl 1 AMvB
Groene glazenmaker	*Aeshna viridis*		3 bijl 1 AMvB
Noordse winterjuffer	*Sympecma paedisca*		3 bijl 1 AMvB
Oostelijke witsnuitlibel	*Leucorrhinia albifrons*		3 bijl 1 AMvB
Rivierrombout	*Stylurus flavipes*		3 bijl 1 AMvB
Sierlijke witsnuitlibel	*Leucorrhinia caudalis*		3 bijl 1 AMvB
[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. [2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Tabel Overige soorten

Gegevens strikter beschermde overige soorten (tabel 2 en 3 soorten) op uurhokniveau (5x5 kilometer). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**MA[1]**	**FF[2]**
Vliegend hert	*Lacanus cervus*		2
Rivierkreeft	*Actacus astacus*		2
Brede geelrandwaterroofkever	*Dytiscus latissimus*		3 bijl. 1 AMvB
Gestreepte waterroofkever	*Graphoderus bilineatus*		3 bijl. 1 AMvB
Platte Schijfhoren	*Anisus vorticulus*		3 bijl. 1 AMvB
Heldenbok	*Cerambyx cerdo*		3 bijl. 1 AMvB
Juchtleerkever	*Osmoderma ermita*		3 bijl. 1 AMvB
Bataafse stroommossel	*Unio crassus*		3 bijl. 1 AMvB
[1] = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. [2] = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of onder bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			